

Απαντήσεις: Οικονομία Β' Λυκείου
15 Απριλίου 2026
Εξεταζόμενη ύλη: Ο προσδιορισμός των τιμών

A1. α. ΣΩΣΤΟ β. ΛΑΘΟΣ γ. ΣΩΣΤΟ δ. ΛΑΘΟΣ ε. ΛΑΘΟΣ

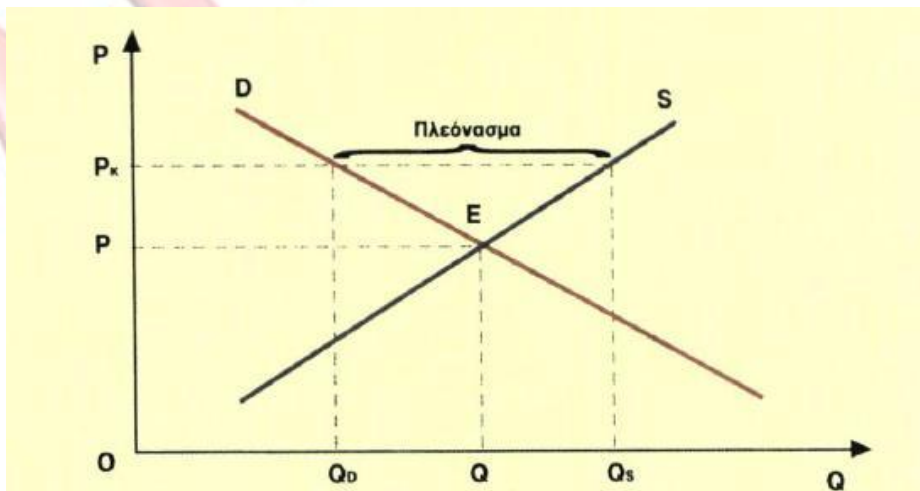
A2. δ

A3. β

Θέμα Β

Σκοπός του κράτους, όταν επιβάλλει κατώτατες τιμές είναι η προστασία του παραγωγού. Οι τιμές παρέμβασης ή ασφάλειας των γεωργικών προϊόντων είναι μια κατηγορία κατώτατων τιμών, προκειμένου να προστατευτεί το εισόδημα των αγροτών. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχει ολόκληρο πλέγμα ειδικών ρυθμίσεων για τη γεωργία και τις αγορές των αγροτικών προϊόντων.

Ας δούμε με παράδειγμα πως λειτουργεί η τιμή παρέμβασης στην αγορά ενός αγροτικού προϊόντος, για παράδειγμα, του ελαιόλαδου: Έστω D η καμπύλη ζήτησης και S η καμπύλη προσφοράς του ελαιόλαδου [διάγραμμα 1]. Στο σημείο ισορροπίας E η τιμή ισορροπίας είναι P και η ποσότητα ισορροπίας Q , όπως διαμορφώνονται στην αγορά. Το κράτος εκτιμά ότι η τιμή ισορροπίας είναι μικρή και δεν εξασφαλίζει το εισόδημα των ελαιοπαραγωγών. Αποφασίζει λοιπόν ότι η κατώτερη τιμή που μπορεί να πωληθεί το ελαιόλαδο είναι η P_K . Επειδή η τιμή P_K είναι μεγαλύτερη από την τιμή ισορροπίας, η ζητούμενη ποσότητα θα γίνει Q_D , ενώ η προσφερόμενη ποσότητα Q_S , με αποτέλεσμα τη δημιουργία πλεονάσματος ($Q_S - Q_D$). Το κράτος αγοράζει από τους παραγωγούς το πλεόνασμα $Q_S - Q_D$ στην τιμή παρέμβασης P_K . Το πλεόνασμα αυτό θα βρει τρόπο να το διαθέσει, για παράδειγμα, σε αγορές του εξωτερικού ή σε περίοδο μειωμένης παραγωγής.

Διάγραμμα 1

Θέμα Γ

Γ1. Για $P=15$ (τιμή ισορροπίας) έχουμε με αντικατάσταση στην συνάρτηση ζήτησης:

$$Q_D = Q_0 = 300$$

Γ2. Με αντικατάσταση στην νέα συνάρτηση ζήτησης όπου $Q=400$ βρίσκουμε τη νέα τιμή ισορροπίας: $400=800-20P \Leftrightarrow P=20$. Άρα το νέο σημείο ισορροπίας έχει συντεταγμένες ($P=20$, $Q=400$). Τα δύο σημεία ισορροπίας (αρχικό και τελικό) ανήκουν και στην καμπύλη προσφοράς. Με σύστημα 2×2 παίρνουμε: $Q_S=20P$.

Γ3. Για $P=15$ παίρνουμε: $Q_D'=800-20 \cdot 15=500$ και $Q_S=20 \cdot 15=300$. Επειδή η ζητούμενη ποσότητα είναι μεγαλύτερη από την προσφερόμενη ποσότητα, τότε υπάρχει έλλειμμα ίσο με $500-300=200$ μονάδες.

$$\mathbf{\Gamma 4.} \quad E_s = \frac{400-300}{20-15} \cdot \frac{15}{300} = 20 \cdot \left(\frac{15}{300}\right) = 1$$

Θέμα Δ

Δ1.

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΤΙΜΗ (P)	ΖΗΤΟΥΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ (Q_d)	ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΠΟΣΟΤΗΤΑ (Q_s)	ΕΛΛΕΙΜΜΑ	ΠΛΕΟΝΑΣΜΑ
A	3	100	80	20	----
B	4	90	90	----	----
Γ	5	80	100	----	20

$$P_\Gamma = P_B + 0,25 \cdot P_B \Leftrightarrow 5 = 1,25P_B \Leftrightarrow P_B = \frac{5}{1,25} = 4$$

Το σημείο B είναι το σημείο ισορροπίας, καθώς δεν υπάρχει ούτε έλλειμμα, αλλά ούτε και πλεόνασμα. Άρα $Q_d=Q_s=90$

Οι συναρτήσεις ζήτησης και προσφοράς είναι γραμμικές. Για την ζήτηση έχουμε δύο σημεία γνωστά τα A, B οπότε με σύστημα 2×2 βρίσκουμε **$Q_d=130-10P$** . Για την προσφορά έχουμε επίσης αυτά τα δύο σημεία γνωστά οπότε με σύστημα 2×2 βρίσκουμε **$Q_s=50+10P$** .

Για $P=5$ στις δύο συναρτήσεις βρίσκουμε $Q_d=80$ και $Q_s=100$. Άρα πλεόνασμα 20 μονάδων.

Δ2. Για $P_A = 2$ βρίσκουμε $Q_{sA}=50+10 \cdot 2=70$

$$Q_{sA} = Q_{D2} \Leftrightarrow 70 = 130 - 10P_2 \Leftrightarrow P_2 = 6$$

Μέγιστο πιθανό «καπέλο» = $P_2 - P_A = 6 - 2 = 4$ χ.μ.

Δ3. Συνολικά έσοδα των παραγωγών = $P_K \cdot (Q_{SK} - Q_{DK}) + P_K \cdot Q_{DK} = 6 \cdot (110 - 70) + 6 \cdot 70 = 660$ χ.μ.

Από την αγορά (ΣΔ καταναλωτών) προέρχονται οι 420 χ.μ. ενώ από τον κρατικό προϋπολογισμό προέρχονται οι 240 χ.μ.

**Τις απαντήσεις επιμελήθηκε ο καθηγητής
Κορμάτας Ηρακλής**

ΣΥΣΤΗΜΑ